

MAN TAGER Det er ikke nødvendig med fancy potter og annet utstyr for å utfolde seg i hagen.

Grønn bølge over Bergen

Ettersom kommunen bruker lang tid på å legge til rette for flere parselhager, tok Landås grep selv. Nå kommer flere bydeler etter.

MARTE BJØRKLUND
ØRJAN DEISZ (foto)
marte.bjorklund@bt.no

Parselhagen ligger fint til på et drøyt mål i solhellingen. På kommunal grunn, som en del av den store hagen som omringer den hvitmalte prestegården på Kanonhaugen.

–Denne delen av hagen ble ikke brukt. Den grodde ned, som et av disse stedene ingen har tid til å ta vare på. Nå er den til stor glede for oss som bor i området, forteller Liv Karin Lund Thomassen.

Hun er en av de tre som etablerte prosjektet «Bærekraftige liv på Landås» i 2008. I fjor åpnet de parselhagen. Pågangen er stor, så det er litt kø her. Men den er ikke uoverkommelig.

De har 14 parseller på 24 kvadratmeter pluss 12 dyringskasser. Det koster 500 kroner året å leie en parsell.

Et hårete mål

Hagen er blitt en møteplass for Landås-folk med felles interesser og små hager. De forenes rundt gleden over å se det gro, og få jord under neglene.

–Vi har satt oss et hårete mål: At vi i løpet av de nærmeste årene skal dyrke én prosent av grønnsakene våre selv, sier Thomassen, som ikke tror dette vil redde verden.

–Men det kan gjøre noe med hodene våre. Erfaringen kan fortelle oss noe om hvor mye jobb det er å dyrke mat, og hvor mye varene er verdt. Kanskje det er verdt å betale for kvalitet, filoso-

ferer hun mens vi trækker mellom jordbær- og potetplanter i rette rader, purreløk, persille, gressløk, asparges og sitronmelisse.

Norske grønnsaker

Thomassen peker på noen blomster i sterk oransje, sier at den heter tagetes og holder skadedyr unna. Noen har laget sneglegjerder i aluminiumsnetting. Innholdet på jordlappene varierer mye. Det skal dyrkes økologisk her, ellers er det fritt frem.

–Vi ønsker å få øynene opp for norske grønnsaker som nepe, rødbeter, løk og grønnkål, som vi kan spise store deler av året. Vi vil vise at det går an å lage gøy mat av kjedelige grønnsaker. Nå er det rabarbrasesong her, ikke jordbæresong, sier Thomassen.

Hun tror på en endring av strukturene mot et mer bærekraftig samfunn. Parselhagen er et symbol på hvordan livet henger sammen.

Inspirerer flere

Denne uken var folk fra Landås i Åsane og fortalte om prosjektet sitt der. I slutten av mai ble «Bærekraftige liv Sandviken» stiftet, inspirert av Landås-piloten.

Gerd Lithun er blant de involverte.

–25 møtte opp, i konkurranse med Festsjakk og Nattjazz. Interessen for parselhager er stor i Sandviken. Bergen er skammelig dårlig utrustet. Men engasjementet viser at vi er en del av en global, grønn bølge som er særlig tydelig i land som Storbritannia og USA, sier Lithun.

«Bærekraftige liv Flaktveit»

HEFTIG HAGE: Torill Sommerseth bor i presteboligen på Landås. Hun gleder seg over å dele den svære hagen med flere. – Vi hadde mer enn

BÆREKRAFTIG: Liv Karin Lund Thomassen etablerte «Bærekraftige liv på Landås» sammen med tre andre i 2008. Nå sprer prosjektet seg til flere bydeler i Bergen.

skal stiftes i august, og i Fridalen jobber flere med samme sak.

Grønnsaksplanter

Kari Bøckmann jobber på Stendgardsbutikk og gartneri. Hun bekrefter at interessen for å dyrke egen mat øker.

–Parselhagedyrkere kjøper

frø og grønnsaksplanter her. Å plante i stedet for å så, kan være en grei måte å komme i gang på. Ellers er det viktig å dyrke noe du vet du liker. Reddik og spinat vokser fort, rødbeter kan du høste raskt, og ruccola er enkel å få til og har masse smak, tipser Bøckmann.

TAGETES: Vakre blomster, som i tillegg er effektive mot skadedyr.

fakta

parselhager

- Oslo har i dag 20 parselhager med totalt 900 parseller. Mer enn 500 står på venteliste, en økning på 30 prosent fra i fjor.
- Fløen parselhage er ellers den eneste gjenværende i Bergen. Hagen har 81 parseller i drift og ligger trygt på fredet grunn. Tidligere i år sto 85 på venteliste, nå er tallet 55.
- I Danmark anslås det å være omkring 60.000 kolonihaver. De fleste er «overnattingshaver», der det er tillatt å bo om sommeren.

KILDER: PARSELLHAGER.NO, FLØEN PARSELLAG OG KOLONIHAVEFORBUNDET FOR DANMARK

MAJ-BRITT DAHL

ØIVIND ASK

ANNE-GRETHE DAHL

Tips oss om smått og stort som skjer i byen.
Send en e-post til byen@bt.no

nok, sier hun.

Byråden vil samarbeide med bøndene

Samarbeid med landbruket er blant tiltakene byråd Lisbeth Iversen nevner for å etablere flere parselhager i Bergen.

Parselhager er inne i både Grøntmiljøplanen og Landbruksplanen, som begge er på vei ut på høring.

– Det er en stor utfordring å finne arealer som planmessig kan sikres til dette formålet, sier Lisbeth Iversen, som er en stor tilhenger av parselhager.

Derfor frir hun blant annet til bøndene i byen.

– Må tjene penger

– Bønder kan sikkert både veilede folk i parselhagedyrking og leie ut jord. Men det vil selvfølgelig koste noe, sier Arild Nydegger Øvre-Eide, som driver gården Øvre-Eide i Eidsvåg i Åsane og er leder av Bergen Bondelag.

– De som bruker parselhagene må betale det samme som ordinær drift kaster av seg, pluss litt til, sier bonden, som kjapt anslår at det ville koste et par tusen å leie ti kvadratmeter jord på gården hans.

– Mangler forståelse

Øvre-Eide synes byråd Lisbeth Iversen, sjef for kommunens Grønn etat, viser en manglende forståelse for næringen hans.

– Hun sier at vi må satse på landbruket og etablere flere kolonihager! Da snakker hun om to forskjellige ting. Parselhager er kjekt, men det viktigste er å få driv over den kommunale landbrukspolitikken, mener han, og viser til landbruksmeldingen fra april i år der målet er at matproduksjonen skal øke med én prosent hvert år.

Bondelagslederen mener kommunen burde gå foran med

et godt eksempel og ta tak i sine egne gårdsbruk som ligger med brukket nakke. For eksempel Almås gård, gårdsparken i Sandalen og Haukås gård.

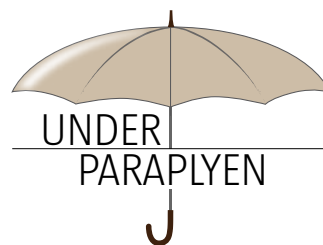
– Her bør det være muligheter for parselhagedrift, sier Øvre-Eide.

Lisbeth Iversen sier hun er overrasket over den negative tilbakemeldingen fra bondelaget, og forsikrer at hun ikke vil pålegge bøndene noen utfordringer.

– Grunneiere med ledig jord kan leie ut jord mot betaling, helt frivillig, sier hun.

Iversen jobber med å finne nye, egnede områder i bydelene, og sier at Almås og Haukås gård vurderes.

– Men det er for tidlig å konkludere, sier byråden.

LESERBILDE

Send dine blinkskudd til leserbilder@bt.no eller som mobilfoto til 2211. Hver måned kårer vi en vinner som får flaxlodd i posten.

SOMMERGLEDE: Deilige dager skal nytes ute, på en passende hagebenk.
FOTO: ANITA ØSTERBØ

Sentrumsplanen i byråd torsdag

På Byen-sidene torsdag sto det at byrådet samme dag skulle gi klarsignal til at arbeidet med nye sentrumsplan. Men næringsbyråd Gunnar Bakke får ikke trykke på knappen før kommende torsdag. – En misforståelse fra vår side, sier politisk rådgiver for Bakke, Daniel Hægglund. Planen skal gi økt handel, gjøre byen lekker for turistene og legge til rette for at folk kan bo og leve i sentrum.

Åpner Strax

Torsdag klokken 13 er det offisiell åpning av Strax-huset for alle som vil ha en omvisning i de nyoppussede lokalene i Damsgårdsveien 106. Besøksinngang fra Michael Krohngate. Strax-huset er det første MO-senteret (mottaks- og omsorgssenter) i Bergen. Etter hvert skal sentre etableres i flere bydeler.

HAVNEN

BONTELABO: «Brilliance Of The Seas», 90.090 brt og 294 m lang, kommer i dag kl. 09.00 fra Flåm og går videre til Amsterdam. MSC «Poesia», 92.627 brt og 294 m lang, kommer i morgen kl. 09.00 fra Stavanger og går videre til Hellesylt.

SKOLTEN: «Normand Prosper» kommer i dag. «Ocean Princess», 30.277 brt og 181 m lang, kommer i dag kl. 08.00 fra Dover og går videre til Hellesylt. «Empress», 48.563 brt og 211 m lang, kommer i morgen kl. 09.00 fra Flåm og går videre til Stavanger. «Bergensfjord» kommer i morgen kl. 11.00 fra Hirtshals og går i retur kl. 13.00.

HURTIGRUTETERMINALEN: «Trollfjord» kommer i dag kl. 14.30 fra Kirkenes og går i retur kl. 20.00.

JEKTEVIKEN: «Sc Aberdeen» kommer i dag kl. 03.00 fra Aberdeen og går videre til Trondheim. «Viking Vanquish» kommer i dag kl. 16.00.

DOKKESKJÆRSKAIEN: «Mein Schiff 2», 77.302 brt og 262 m lang, kommer i dag kl. 09.00 fra Kiel og går videre til Geiranger. «Asian Carrier» kommer i dag kl. 09.00.

MØHLENPRISKAIEN: RMS «Vindava» kommer i dag kl. 16.00.

SALGET STARTER I DAG
ALLE SALG SVARER
÷30%

Galleriet (Barne/voksen)
55 56 33 70

UNITED COLORS
OF BENETTON.